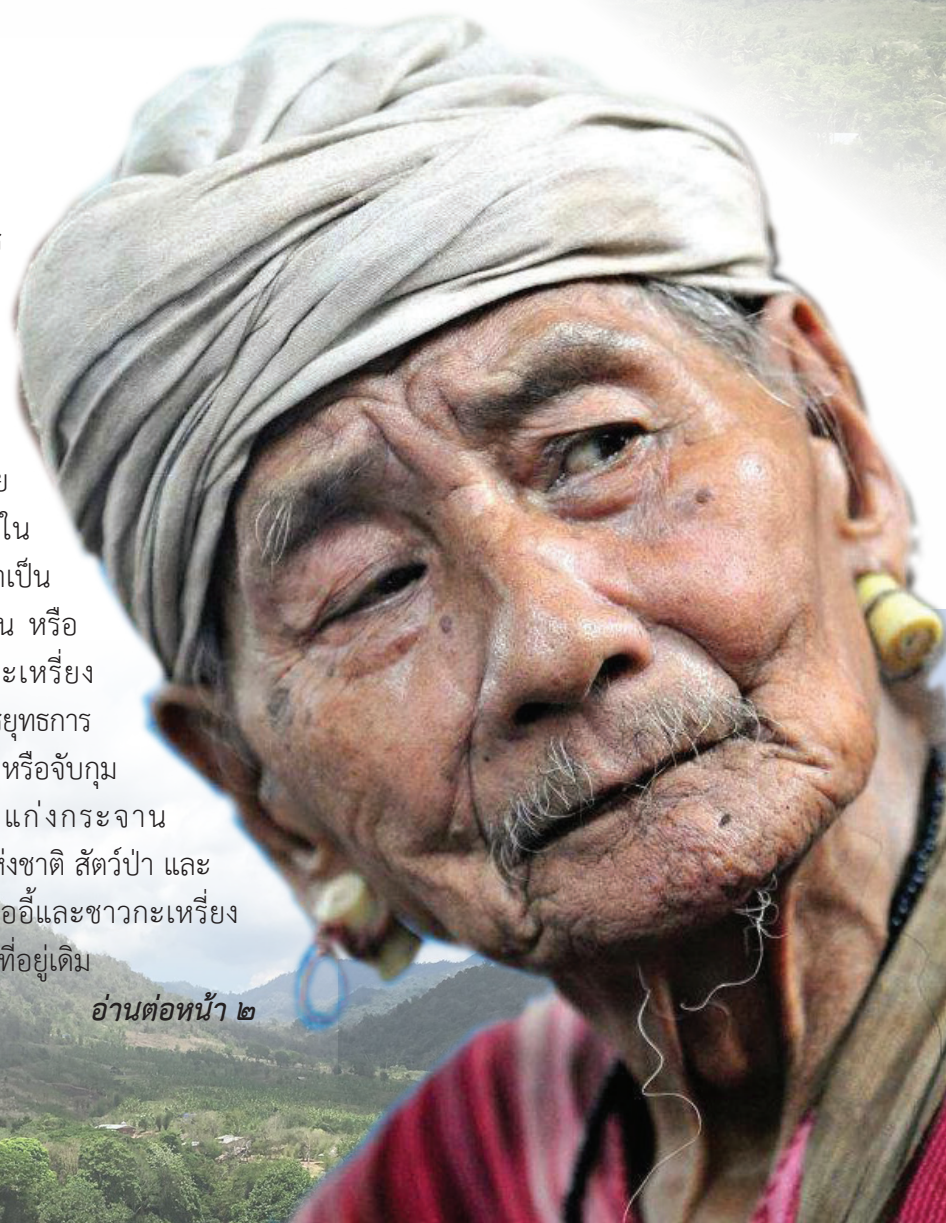

รำลึกถึง “ปู่คออี้”

ผู้นำทางจิตวิญญาณชาวกะเหรี่ยง
นักต่อสู้เพื่อรักษาแผ่นดินเกิด
ผืนป่าแก่งกระจาน
วัย ๑๐๗ ปี

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถือเป็นวันแห่งการสูญเสียที่สำคัญวันหนึ่งของชาวกะเหรี่ยงผืนป่าแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ด้วยการจากไปอย่างสงบของ “ปู่คออี้” หรือ นายโคอิ มีมี ผู้นำจิตวิญญาณชาวกะเหรี่ยงผืนป่าแก่งกระจาน ในวัย ๑๐๗ ปี ด้วยอาการเจ็บป่วยตามวัย หลายคนคุ้นเคยและรู้จักปู่คออี้ ในฐานะหนึ่งในผู้ที่ถูกผลักดันลงมาจากป่าลึกในพื้นที่ที่เขาอ้างว่าเป็นบ้านเกิดดั้งเดิมในบริเวณที่เรียกว่า บางกลอยบน หรือ “ใจแผ่นดิน” ซึ่งเป็นชุมชนดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จากปฏิบัติการยุทธการตะนาวศรี (โครงการขยายผลการอพยพ ผลักดัน หรือจับกุมชนกลุ่มน้อยที่บุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานตามแนวชายแดนไทย-พม่า) ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เมื่อปี ๒๕๕๔ โดยที่บ้านเดิมของปู่คออี้และชาวกะเหรี่ยงบริเวณนั้นได้ถูกเผาทำลายเพื่อผลักดันลงมาจากที่อยู่เดิม

อ่านต่อหน้า ๒

มุมมอง

มุมมองสิทธิฉบับนี้ขอร่วมไว้อาลัยต่อการจากไปของ “ปู่คออี้” ผู้นำจิตวิญญาณชาวกะเหรี่ยงผืนป่าแก่งกระจานในวัย ๑๐๗ ปี บุคคลผู้เคยได้รับรางวัลเกียรติยศ “ผู้อุทิศตนเพื่อสิทธิมนุษยชน” ประจำปี ๒๕๖๐ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จากผลงานการปกป้องสิทธิมนุษยชนในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยกรณีที่ถูกผลักดันจากที่อยู่อาศัยดั้งเดิมในผืนป่าแก่งกระจานก่อนประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ และเพิ่งได้รับสัญชาติไทยพร้อมทำบัตรประชาชนใบแรกไปเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่องราวของปู่คออี้จะเป็นสิ่งเตือนใจให้เราทุกคนตระหนักถึงสิทธิชุมชนและสิทธิของความเป็นคนที่ไม่อาจแบ่งแยกด้วยเชื้อชาติเผ่าพันธุ์

จากนั้น ร่วมติดตามสาระจากบทความ “ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกับสังคมไทย” ที่สะท้อนให้เห็นผลกระทบที่เกิดกับ “คุณแม่วัยใส” อันเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สังคมต้องร่วมกันแก้ไข นอกจากนี้ ขอเชิญผู้อ่านร่วมติดตามคลิปแคมเปญรณรงค์ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเรื่อง “เพราะการล้อเลียน ไม่ใช่เรื่องล้อเล่น” เพื่อช่วยกันหยุดพฤติกรรมล้อเลียนและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการล้อเลียน พร้อม ๓๐ ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันเพื่อช่วยสร้างพฤติกรรมในการเคารพและให้เกียรติ

ปิดท้ายด้วยข่าวสารความเคลื่อนไหวในสังคมไทยกรณีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เตรียมบุกตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มหลากหลายทางเพศรองรับร่าง พ.ร.บ. การจดทะเบียนคู่ชีวิต ที่กำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเร็ว ๆ นี้ ท่ามกลางเสียงสะท้อนจากภาคประชาสังคมถึงความกังวลกรณีที่ว่ากฎหมายดังกล่าวอาจให้สิทธิแก่คู่รักกลุ่มหลากหลายทางเพศไม่เท่าเทียมคู่รักชายหญิง

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นายวิส ตังสมิตร

กรรมการ : นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
นางอังคณา นีละไพจิตร
นางเตือนใจ ดีเทศน์
นายชาติชาย สุกฤกลม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายโสฬส จังจิตร
(รักษาการแทน)

รองเลขาธิการ : นายบุญเกื้อ สมนึก
นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญชวนผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสม

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

หลังจากปู่คออี้และชาวบ้านถูกบังคับให้อพยพย้ายมาอยู่บ้านโป่งลึก หรือบางกลอยล่างซึ่งเป็นพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่จัดสรรให้อยู่อาศัยใหม่นั้น ปู่และลูกหลานต่างได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากที่อยู่อาศัยใหม่มีที่ทำกินจำกัดและพื้นที่บริเวณนั้นไม่สามารถปลูกข้าวซึ่งเป็นพืชที่ชาวกะเหรี่ยงปลูกกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษได้

ปู่คออี้และชาวบ้านจึงได้รวมตัวกันฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอกลับไปอยู่ถิ่นฐานบ้านเกิดดั้งเดิมโดยยืนยันว่าพวกตนได้อยู่อาศัยกันมาตั้งแต่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินปี พ.ศ. ๒๔๙๗ ใช้บังคับ และก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จากการพยายามต่อสู้เรียกร้องสิทธิในครั้งนี้ ทำให้นายบิลลี่ หรือ

นายพลละจี รักจงเจริญ หลานชายของปู่คออี้ ซึ่งเป็นชาวกะเหรี่ยงแ่งกระงานเพียงคนเดียวที่เขียนและอ่านภาษาไทยได้ หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอยในช่วงเย็นของวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๗ ก่อนที่ศาลปกครองกลางจะมีการสืบพยานเพิ่มเติมกับนายบิลลี่ซึ่งเป็นพยานปากเอกคนสำคัญ ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

หลังจากนั้น แม่สภาพร่างกายของปู่คออี้จะอ่อนแอลงตามกาลเวลา แต่หลายครั้ง ปู่คออี้ยอมเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ด้วยตัวเอง โดยเฉพาะช่วงที่นายบิลลี่ หลานชายหายตัวไปเพื่อเข้ามาร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากหน่วยงานต่าง ๆ

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ การต่อสู้ของปู่คออี้และชาวบ้านมาถึงจุดสิ้นสุด โดยศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาในคดีที่ปู่และพวกรวม ๖ คน ฟ้องกรมอุทยานแห่งชาติฯ ว่า การเผาทำลายสิ่งปลูกสร้างและทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่กรมอุทยานฯ ในการผลักดันผู้ฟ้องคดีทั้งหก (ปู่คออี้และพวก) ลงมาจากที่อยู่เดิม นั้น ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องสูญเสียปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต อันถือเป็นพฤติการณ์ที่มีความร้ายแรงกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิในการดำรงชีวิตและสิทธิในทรัพย์สินอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ จึงสั่งให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ปู่คออี้และพวก แต่ศาลไม่อาจกำหนดบังคับให้ปู่และพวกกลับไปอยู่อาศัยและทำกินในชุมชนดั้งเดิมก่อนถูกไล่รื้อได้ โดยระบุว่าปู่และพวกไม่มีสิทธิที่จะอยู่อาศัยในที่ดินพิพาทของเขตอุทยานแห่งชาติ และไม่มีหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานแสดงการได้รับอนุญาตจากทางราชการให้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว

อย่างไรก็ดี แม้ปู่คออี้จะไม่มีหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดินให้ทำประโยชน์ในพื้นที่ชุมชนดั้งเดิมของตน แต่จากการตรวจสอบทะเบียนสำรวจบุคคลในบ้านสำหรับชาวเขาหรือ ทร.ชช. ซึ่งสำรวจโดยกรมประชาสงเคราะห์ ระบุชัดเจนว่า ปู่คออี้เกิดเมื่อปี ๒๔๕๔ บริเวณต้นน้ำลำภาชี รอยต่อของจังหวัดเพชรบุรีและราชบุรี บิดาชื่อนายมิมิ และมารดาชื่อนางพินอคี โดยครอบครัวมีอาชีพทำไร่หมุนเวียนตามวิถีชีวิตดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในบริเวณที่เรียกว่าบ้านใจแผ่นดินและบ้านบางกลอยบนเรื่อยมา

โดยเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จากความพยายามร่วมกันมานานนับ ๑๐ ปี ของหน่วยงานฝ่ายปกครอง องค์การภาคประชาสังคม และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ในการแก้ไขปัญหาสิทธิชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาผู้เผ่าไร้สัญชาติเช่นกรณีของปู่คออี้ ปู่คออี้ก็ได้รับสัญชาติไทยและมีบัตรประชาชนใบแรกในวัย ๑๐๗ ปี โดยได้รับสิทธิและสวัสดิการสังคมจากรัฐเช่นเดียวกับพลเมืองไทยในที่สุด

แม้ปู่คออี้จะได้ใช้สิทธิพลเมืองไทยได้เพียงไม่กี่เดือนในวัย ๑๐๗ ปี และยังไม่อาจกลับคืนสู่ถิ่นฐานบ้านเกิดเดิมที่ปู่ปรารถนาได้ แต่เรื่องราวของปู่ได้เป็นบทเรียนและสิ่งเตือนใจอันมีค่าที่ทำให้เราทุกคนได้ตระหนักถึงสิทธิความเป็นคนของคนทุกเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ที่ต่างก็รักและหวงแหนในถิ่นกำเนิดและวิถีวัฒนธรรมของตน

“..ฉันทำอย่างนี้ก็เพื่อดูแลรักษาพื้นที่ของพวกปู่ย่าตายายแต่ก่อนมา เพื่อทุกคนที่อาศัยอยู่ในป่า ฉันลุกขึ้นมาเรียกร้องที่จะกลับไปอยู่ในถิ่นฐานดั้งเดิม ไม่ใช่เพื่อตัวฉันเอง แต่เพื่อลูกหลานในวันข้างหน้า ฉันก็ต้องทำให้ลูกหลานได้เห็น เพื่อพวกเขาจะไม่ลืมปู่ย่าตายาย และพวกเขาก็จะได้มีพื้นที่ทำไร่ข้าว และมีข้าวพวกเขาก็จะอยู่ได้”

และนี่คือข้อคิด “ปู่คออี้” ผู้ได้รับรางวัลเกียรติยศ “ผู้อุทิศตนเพื่อสิทธิมนุษยชน” ประจำปี ๒๕๖๐ จากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้อาวุโสที่เป็นที่เคารพรักของชาวกะเหรี่ยงผืนป่าแ่งกระงาน แม้ตัวจะจากไปแต่อุดมการณ์ความรักแผ่นดินและลูกหลานที่ยิ่งใหญ่จะจารึกไว้เสมอ

ปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นกับสังคมไทย

ประชุมพร ชัยรัตน์

นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ

แม้ประเด็น “สังคมผู้สูงอายุ” จะเป็นประเด็นใหม่ที่ทั่วโลก และประเทศไทยให้ความสำคัญ เนื่องมาจากการที่อัตราการเกิดของประชากรทั่วโลกมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับอายุไขเฉลี่ยของประชากรทั่วโลกที่เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ แต่ยังมีอีกหนึ่งปัญหาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ซึ่งมีแนวโน้มสอดคล้องกับทิศทางของโลก คือ “อัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น” ของประเทศไทย ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ โดยในช่วงปี ๒๕๕๕^{*} เป็นต้นมา สื่อรายงานว่า อัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของไทยสูงติดอันดับต้นของโลก (ที่หนึ่งของเอเชียและที่สองของโลก ในปี ๒๕๕๗ ที่สองของอาเซียนในปี ๒๕๖๑) ขณะที่อัตราการเกิดเฉลี่ยทั่วไปของประเทศไทยกลับมีแนวโน้มที่ลดลง สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทยนั้นมียุทธศาสตร์ที่สูงมาก และถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันถึงมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาลำดับ

เมื่อมองในมุมมองของสิทธิมนุษยชนแล้ว ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดจากเหล่า “คุณแม่วัยใส” ในหลากหลายมิติ โดยสองสิทธิหลักซึ่งเกี่ยวข้องในปัญหานี้ คือเรื่องของ “สิทธิทางการศึกษา” และ “สิทธิทางสุขภาพ” ของคุณแม่วัยใสเหล่านี้ โดยพบว่าก่อนหน้านี้ นักเรียนที่ตั้งครรภ์ขณะที่อยู่ในสถานศึกษาถูกไล่ออกหรือขับให้ออกจากสถานศึกษาที่ตนได้เรียนอยู่ อันเป็นการกระทบต่อสิทธิในการศึกษาของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ อีกทั้งมีการตั้งคำถามของสังคมเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษาในสังคมไทย และประเด็นถึงสิทธิทางด้านการอนามัยเจริญพันธุ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิทางสุขภาพตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ข้อเสนอนี้ที่ ๑๔ ของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ว่า วัยรุ่นไทยมีองค์ความรู้และส่วนร่วมต่อสิทธิทางด้านการอนามัยเจริญพันธุ์ของตนมากน้อยเพียงใดในเมื่อทัศนคติของสังคมไทยมีมุมมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงวัยรุ่นเป็นสิ่งต้องห้าม และการตั้งครรภ์ใน

วัยรุ่นถือว่าเป็นสิ่งอันเลวร้าย ซึ่งในหลายครั้ง การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรจบลงด้วยการทำแท้งเถื่อนอันส่งผลเสียต่อสุขภาพของวัยรุ่น...หรือแม้แต่ส่งผลถึงจุดจบในชีวิตของพวกเธอ

ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าที่ซับซ้อนเหล่านี้ ผ่านการสร้างยุทธศาสตร์และนโยบายผ่านการร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ (หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ) ซึ่งความคุ้มครองหลักของพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น มีใจความสำคัญอยู่ที่ ๑) กระบวนการก่อนการตั้งครรภ์ อันได้แก่การให้ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษา รวมถึงการให้บริการที่จำเป็นเกี่ยวกับบริการอนามัยเจริญพันธุ์ ดังจะเห็นจากนโยบายการฝังยาคุมกำเนิดฟรีแก่เด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ซึ่งสามารถขอรับบริการจากโรงพยาบาลรัฐได้ทุกแห่ง และ ๒) กระบวนการหลังการตั้งครรภ์ อันได้แก่ การคุ้มครองต่อสิทธิทางการศึกษาของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ที่อยู่ระหว่างวัยเรียน การจัดให้ได้

^{*}From Adolescent fertility rate (births per ๑,๐๐๐ women ages ๑๕-๑๙), United Nations Population Division, World Population Prospects, by The World Bank, Retrieved from <https://data.worldbank.org/indicator/SP.ADO.TFRT?locations=TH>

รับการดูแลด้านสุขภาพภายหลังการตั้งครรภ์และการได้รับ
สวัสดิการที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดสวัสดิการแก่เด็ก
ที่เกิดจากวัยรุ่น และกระบวนการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลัง
คลอดให้แก่วัยรุ่น

แม้หลักการในพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีหลักเกณฑ์
ที่ดีและสอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่าง
ประเทศที่ไทยได้เข้าเป็นภาคี ได้แก่ กติการะหว่างประเทศ
ว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อนุสัญญาว่า
ด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ
ต่อสตรีในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในแง่ของสิทธิในการมีส่วนร่วม
สิทธิด้านการศึกษา และสิทธิด้านสุขภาพ แต่เมื่อพิจารณา
ถึงตัวพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะพบว่ามีจุดที่ต้องคำนึงถึง
ด้วยกัน ๒ ประการ ได้แก่

**๑) พระราชบัญญัตินี้ ยังไม่มีสภาพ
บังคับใช้ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน** เนื่องจากตัวพระราช
บัญญัติฯ ยังขาดกฎกระทรวงในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่
เกี่ยวข้องมาใช้ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อาทิ การกำหนด
ประเภทของสถานบริการ หรือสถาบันการศึกษาที่จะต้อง
มีผลผูกพันกับพระราชบัญญัตินี้ จนทำให้พระราชบัญญัติ
ฉบับนี้อาจจะมีเพียงหลักเกณฑ์ที่ดี แต่ไม่สามารถใช้บังคับ
ให้เกิดประสิทธิผลได้จริง โดยเฉพาะการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนต่อ
มาตรการการคุ้มครองดังกล่าว

**๒) พบว่ามีเพียงมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ที่มีบทลงโทษทางอาญาให้แก่ผู้ที่ฝ่าฝืน หาก
แต่เพียงฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการหรือ
คณะอนุกรรมการเท่านั้น แต่
ไม่มีบทลงโทษที่ชัดเจนต่อ
ผู้ที่ฝ่าฝืน** เช่น สถาบัน
การศึกษาที่ไล่เด็กที่
ตั้งครรภ์ในวัยเรียน
ออก หรือบีบ
บังคับให้ออก ซึ่ง
บทลงโทษนั้นก็
จัดได้ว่ามีโทษที่
น้อยนิด เพียงแค่
จำคุกไม่เกินหนึ่ง
เดือนหรือปรับไม่
เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำและปรับ ซึ่งอาจ
ส่งผลให้สถานศึกษาเลือกที่

จะฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้ได้ เพราะค้ำที่จะเสี่ยงต่อการรักษา
ชื่อเสียงของสถาบันไว้

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีการ
ประกาศกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและ
การดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญห
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น โดยมีประเด็นที่ถือว่า
มีความก้าวหน้ากว่าตัวพระราชบัญญัติฯ คือการตราไว้
ชัดเจนว่าห้ามสถานศึกษาให้นักเรียนหรือนักศึกษาออกจาก
สถานศึกษาดังกล่าว อีกทั้งยังมีการตรานโยบายเกี่ยวกับการ
จัดสภาพการศึกษาให้เหมาะสมแก่การเลี้ยงดูบุตรของนักเรียน
ในภายหลังด้วย (ข้อ ๗) แต่ก็ยังมีข้อสังเกตว่า กฎกระทรวง
ดังกล่าวก็ยังไม่มีการกำหนดบทลงโทษที่เป็นรูปธรรมแก่
สถานศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว อีกทั้งยังมีการ
เปิดช่องให้สถานศึกษาสามารถย้ายนักเรียนได้ ซึ่งอาจไม่เป็น
ไปตามความต้องการของนักเรียนที่ตั้งครรภ์ในวัยเรียนเอง
ซึ่งทั้งนี้ ก็คงจะต้องจับตาต่อไปว่า กฎกระทรวงฉบับดังกล่าว
จะส่งผลกระทบต่อทัศนคติของคนในสังคมต่อปัญหานี้อย่างไร

ท้ายสุดนี้ อีกหนึ่งปัจจัยที่สังคมควรคำนึงถึงคือ
ทัศนคติของคนในสังคมเอง ทั้งในเรื่องของภาวะก่อนหรือ
หลังการตั้งครรภ์ก็ตาม ดังจะเห็นจากการแสดงออกเชิงลบต่อ
การที่มีวัยรุ่นขอใช้สิทธิทางด้านการอนามัยเจริญพันธุ์ หรือ
การขอข้อมูลความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง
เพศศึกษาหรือเพศวิถี ซึ่งคนเหล่านี้มักโดนตีตราว่าเป็น
เด็กใจแตก ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย...

**...และด้วยทัศนคติดังกล่าวนี้อาจจะเป็นอุปสรรค
ในการขัดขวางไม่ให้ปัญหาดังกล่าวถูกแก้ไขอย่างเหมาะสม
ดังที่ควรจะเป็นนั่นเอง...**

เพราะการล้อเลียน ไม่ใช่เรื่องล้อเล่น

เชื่อได้ว่าทุกคนมีประสบการณ์การโดนล้อเลียนมาทั้งนั้น อยู่ที่ว่าเราจะรับมือกับมันอย่างไร การล้อเลียนในปัจจุบันหนักหนาสาหัสขึ้น จากโลกที่เจอกันตัวต่อตัวแพร่ไปยังโลกไซเบอร์ที่ไม่รู้ว่าผู้กระทำการล้อเลียนนั้นคือใคร ถึงขนาดที่ผู้ตกเป็นเหยื่อเลือกที่จะจบชีวิตเพราะเป็นเรื่องที่กระทบจิตใจอย่างรุนแรง

เมื่อปลายเดือนกันยายน ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ออกคลิปแคมเปญรณรงค์ “**เพราะการล้อเลียน ไม่ใช่เรื่องล้อเล่น***” เพื่อช่วยกันหยุดพฤติกรรมล้อเลียนและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการล้อเลียน ด้วยการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความแตกต่างของมนุษย์ เพราะทุกคนล้วนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน จึงพึงแสดงความเคารพและให้เกียรติในความต่างนั้น และไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะแสดงออกอย่างก้าวร้าวโดยการล้อเลียนให้อีกฝ่ายเกิดความรู้สึกคับข้องใจ

เพื่อขยายความจากคลิปรณรงค์ดังกล่าวให้มากขึ้น เราพบบทความให้ข้อแนะนำในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันเพื่อช่วยสร้างพฤติกรรมในการเคารพและให้เกียรติ “**The 30 Tips of Dignity & Respect**” จากเว็บไซต์ www.dignityandrespect.org ดังนี้

๑. เริ่มต้นที่ตัวคุณ (Start with you)
๒. ใส่ใจในรายละเอียด (Sweat the small stuff)
๓. ยิ้ม (Smile)
๔. กล่าว สวัสดี (Say “Hello”)
๕. กล่าว ขอขอบคุณ (Say “Thank you”)
๖. ปฏิบัติต่อผู้อื่นดังที่ท่านประสงค์จะได้รับการปฏิบัติเช่นนั้น (Treat others the way they want to be treated)
๗. สร้างความตระหนักทางวัฒนธรรม (Build cultural awareness)
๘. มีเพื่อนใหม่ (Make a new friend)
๙. แสดงออกถึงการเอาใจเขามาใส่ใจเราโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Demonstrate mutual respect)
๑๐. ถาม (Ask) หากรู้สึกไม่แน่ใจ
๑๑. แสวงหาจุดร่วม (Find common ground)
๑๒. สื่อสารอย่างเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Communicate respectfully)
๑๓. ฝึกฝนความอดทน (Practice patience)
๑๔. พยายามเข้าใจ (Seek understanding)
๑๕. แชร์ทัศนะยมุมมอง (Share your point of view)

๑๖. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงทัศนะยมุมมอง (Get someone else's point of view)
๑๗. สร้างสิ่งใหม่ (Reinvent the wheel)
๑๘. เปิดโลกทัศน์ แสวงหาโอกาสและประสบการณ์ใหม่ๆ (Be open)
๑๙. ยืดหยุ่น (Be flexible)
๒๐. เป็นส่วนหนึ่งของทีม (Join the team)
๒๑. สร้างความสัมพันธ์ ขยายเครือข่าย (Be a relationship builder)
๒๒. สร้างความเชื่อใจ (Build trust)
๒๓. เป็นผู้นำทาง (Lead the way)
๒๔. ฟัง (Listen)
๒๕. ไม่โทษแต่ผู้อื่น (Remember we all make mistakes)
๒๖. ทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Do the right thing)
๒๗. เป็นพี่เลี้ยง (Become a mentor) โดยช่วยให้ผู้อื่นตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง
๒๘. ช่วยเหลือผู้อื่น (Lend a hand)
๒๙. ดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาพ (Live a healthy life)
๓๐. เคารพและให้เกียรติแก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคม (Be a champion of dignity and respect)

ผู้เขียนเชื่อว่า ข้อแนะนำ ๓๐ วิธีดังกล่าว นอกจากจะช่วยให้ท่านทั้งหลายได้แนวทางในการปฏิบัติแล้ว ยังมีส่วนเสริมสร้างศักยภาพของสังคมเราให้น่าอยู่ยิ่งขึ้นและสร้างความสันติสุขอย่างยั่งยืนด้วย

*รับชมคลิปแคมเปญรณรงค์
“เพราะการล้อเลียน ไม่ใช่เรื่องล้อเล่น” ได้ที่

สำนักงาน กสม. จัดพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยมี นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางฉัตรสุตา จันทรดียั้ง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ และนายชาติชาย สุธงศาธรรมิกร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ เข้าร่วม ณ ห้องเสนา สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กสม. ร่วมพิธีถวายบังคมจุดเทียน น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยนายบุญเกื้อ สมนึก นางสาวตัญญา กอบศิริกาญจน์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมพิธีถวายบังคมและจุดเทียนเพื่อ น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ ห้องสนามหลวง

กสม. ร่วมงานรำลึก ๑๔ ตุลา ประจำปี ๒๕๖๑

เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยนางสาวตัญญา กอบศิริกาญจน์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมงานรำลึก ๑๔ ตุลา ประจำปี ๒๕๖๑ ในโอกาสนี้ นายวัส ติงสมิตร ได้ร่วมกล่าวคำสดุดี ณ อนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา ๑๖ (แยกคอกวัว) ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพมหานคร

กสม. ร่วมวางพวงมาลาและถวายบังคม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันปิยมหาราช

เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายบุญเกื้อ สมนึก และนางสาวตัญญา กอบศิริกาญจน์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมพิธีวางพวงมาลาและถวายบังคม เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระลานพระราชวังดุสิต

ททท. ลุยโปรโมทการท่องเที่ยว

เตรียมรับกฎหมายจดทะเบียนคู่ชีวิตของกลุ่มหลากหลายทางเพศ

ภาคประชาสังคมหวังร่างกฎหมายให้สิทธิไม่เท่าเทียมคู่รักชายหญิง

วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ **นางศรีสุดา วานภิญโญศักดิ์** รองผู้ว่าการด้านตลาดยุโรป แอฟริกา ตะวันออกกลาง และ อเมริกา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เปิดเผยว่า ททท. เตรียมแผนรุกตลาดกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศให้เข้ามาเที่ยวเมืองไทย สืบเนื่องจากการที่กระทรวงยุติธรรมเตรียมนำเสนอร่างกฎหมายที่กำหนดให้เพศเดียวกันในประเทศไทยสามารถแต่งงานกันได้ (ร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ. ...) สู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ นี้ โดยกฎหมายฉบับนี้จะเป็นตัวแทนของความเสมอภาคทางเพศ และถือเป็นโอกาสที่จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มหลากหลายทางเพศซึ่งมีศักยภาพและความยืดหยุ่นสูง ไม่มีภาระครอบครัว และเดินทางท่องเที่ยวได้บ่อย ทั้งยังมีการใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไปถึง ๓ เท่า ให้เข้ามาเที่ยวในไทย

ฉบับที่ ๓ นี้ ไม่มีการเปิดเผยเนื้อหาสาระของร่างกฎหมายแก่สาธารณะเท่าใดนัก โดยมีข้อกังวลว่าร่างกฎหมายอาจมีแนวโน้มลดทอนสิทธิของคู่รักกลุ่มหลากหลายทางเพศ ดังที่ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิตฉบับที่ ๑ และ ๒ มีสาระจำกัดสิทธิร่วมกันในการรับบุตรบุญธรรมและการปกครองบุตรบุญธรรม นอกจากนี้กฎหมายดังกล่าวก็มีสถานะเป็นเพียงพระราชบัญญัติที่แยกออกจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ปพพ.) ซึ่งบังคับใช้แก่คู่รักชายหญิง โดยที่คำว่า “คู่ชีวิต” (Civil Partnership / Civil Union) ซึ่งหมายถึงการที่พลเมืองมาเป็นหุ้นส่วนกัน ยังมีเพียงสิทธิบางอย่างร่วมกันทางกฎหมายแต่ไม่ได้สิทธิทุกประการเท่ากับ “การสมรส” ของชายและหญิง

กรุณาส่ง

รัฐสิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

ชำระค่าบริการเป็นเงินชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น ๖-๗ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

อ่านมุมมองสิทธิฉบับออนไลน์

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๓๒, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๒๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๓๕

ขอความกรุณาตอบแบบประเมินออนไลน์